

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/546/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512212179
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512212179.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO XX XXX XXX, proti žalovanému T. Q., A. XXX, o zaplatenie 99,90 €, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO XX XXX XXX, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 10C/290/2012-55 zo 6.8.2013 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že žalobca nie je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 58,37 €.

Žalobcovi a žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 58,37 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku v časti, v ktorej bol zaviazaný na úhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovi náhrada trov konania neprislúcha, keďže v konaní nebol úspešný, že žalovaný, ktorý bol v konaní úspešný, náhradu trov konania nežiadal priznať, preto vyslovil, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva, že vedľajší účastník v konaní mal plný úspech, požadoval priznanie náhrady trov konania, že náhrada trov pozostáva z trov právneho zástupcu. z hodnoty 99,90 €, čo predstavuje za 1 úkon právnej služby podľa Advokátskej tarify odmenu 16,60 €, že v konaní boli vykonané úkony, a to prevzatie a príprava zástupcu. a vyjadrenie zo 17.6.2013 - t.j. 2 úkony po 16,60 €, režijný paušál v r.2012 - 7,63 € a v r.2013 - 7,81 € podľa § 14 ods.1 písm. b) Advokátskej tarify a odmena advokáta je zvýšená o DPH vo výške 20 %, že takto trovy právneho zástupcu. celkom činia 58,37 € a, že túto čiastku zaviazal žalobcu zaplatiť na účet zástupcu vedľajšieho účastníka podľa § 149 ods.1 O. s. p., keďže tento bol v konaní plne úspešný.

Žalobca v odvolaní, citujúc znenie § 150 ods.2 O. s. p., uviedol, že má za to, že v danom prípade bola na mieste jeho aplikácia, keďže predmetom konania je suma 99,90 € s prísl., teda je zrejmé, že ide o drobný spor, pričom trovy právneho zast. 58,37 € sú značne neprimerané výške žalovanej pohľadávky, že predmetné ust. sleduje hlavne jednoduchosť a nákladovú efektívnosť vedenia súdnych sporov, aby strana, ktorá nemala v konaní úspech, bola povinná zaplatiť len trovy konania, ktoré sú úmerné hodnote pohľadávky a ktoré sú nevyhnutné, pritom je potrebné vychádzať zo zásady primeranosti a úmernosti vo vzťahu k výške žalovanej istiny, ale aj vo vzťahu k povahe veci, posúdenia jej zložitosti a obsahu podaní, že vedľajší účastník v obdobných veciach vystupuje opakovane s obsahovo rovnakými jednoduchými podaniami a, že vzhľadom na uvedené, súd mu nemal priznať trovy právneho zast. vo výške zjavne neúmernej výške istiny a povahe konania a, že cieľom právnej úpravy podľa § 150 ods.2

O. s. p. je reagovať na neprimeranosť pri rozhodovaní o trovách konania najmä s poukázaním na cestovné náhrady, t.j. napríklad v spore o pár sto korún „vyskočí“ náhrada cestovných výdavkov zástupcu cestujúceho „na opačný koniec republiky“ osobným motorovým vozidlom, napr. na 3 pojednávania aj na cca 20 000 Sk (náhrada pohonných hmôt a náhrada za amortizáciu), že zvlášť takéto vysoké výdavky rezonujú pri sporoch s nižšou hodnotou sporu o pár sto korún. Zároveň dal do pozornosti Dôvodovú správu v časti, podľa ktorej nie je dôvod, aby v sporoch s nižšou hodnotou sporu, vrátane drobných sporov, a za stavu, že nejde o zložitú právnu vec, si účastník nemohol vybrať advokáta v mieste sídla súdu alebo, aby z dôvodu hospodárnosti nemohol vystupovať na pojednávaní substitučný zástupca advokáta z obvodu sídla súdu, že ak sa účastník rozhodne pre advokáta „z druhého konca republiky“, musí počítať s tým, že súdy mu náhradu trov cestovného priznajú len vo výške cestovného verejným hromadným prostriedkom, že právne predpisy umožňujú, napr. substitúciu advokátom v mieste sídla súdu, takže existujú procesné mechanizmy sledujúce čo najnižšie výdavky rešpektujúc princíp hospodárnosti konania, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa súd môže priznať náhradu trov právneho zástupcu. advokátom vo väčšom rozsahu, že zámerom predkladateľa nie je zaviesť komplexnú paušálnu náhradu trov konania, pretože tá by síce zjednodušila prácu súdom, ale mohla by byť na druhej strane necitlivá, napr. pri nízkom počte úkonov právnej pomoci a, že cieľom je „vychytať“ mechanizmy, ktoré umožňujú náhradu neprimeraných výdavkov účastníka konania za jeho zastupovanie advokátom. Zastával názor, že vedľajší účastník by sa mal z podstaty svojej existencie snažiť o čo najhospodárnejšie vedenie konania v záujme znižovania vzniku neefektívnych nákladov, a to hlavne s ohľadom na vznik nákladov spojených s cestovným a stratou času. Mal za to, že vedľajší účastník ako subjekt, ktorý sa pojednávaní zúčastňuje dobrovoľne a nezastupuje svoje záujmy, by mal na predmetné skutočnosti obzvlášť dohliadať a zohľadňovať ich. Zároveň mal za to, že vedľajší účastník sa k danej veci vyjadril písomne a na pojednávaní neuviedol žiadne nové skutočnosti. Zastával názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, že podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotný vedľajší účastník má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie, že združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zák.č.250/07 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva a, že tieto právne závery ustálil aj Krajský súd (ďalej len KS) v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zast., že - ako vyplýva z dôvodovej správy k zák.č.384/08 Z. z. - cieľom novelizácie O. s. p. bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov a, že má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné, že združenie založené na ochranu spotrebiteľa je účelné zakladať len v prípade, ak samotné združenie je spôsobilé poskytovať ochranu spotrebiteľovi, inak nemožno hovoriť o naplnení samotnej podstaty zákonných ust., ktoré umožňujú ich vznik, že ak združenie tento predpoklad nenapĺňa je nutné tento nedostatok odstrániť buď v rámci samotného združenia alebo takéto združenie nenapĺňa základný predpoklad svojej existencie a nie je účelné povoliť vstup takéhoto združenia do konania. Uviedol ďalej, že vedľajší účastník vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného a to oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, že z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, nemá žiadnu vedomosť o prejednávanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Zastával názor, že len na základe skutočnosti, že žalovaným je spotrebiteľ, bez akýchkoľvek vedomostí o predmete a stave konania, je nemožné pripraviť sa na zastupovanie v tej ktorej veci a teda naplniť podstatu právneho úkonu - príprava a prevzatie právneho zast., že vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu a, že na uvedené upozornil aj KS v Košiciach v rozhodnutí 6Co/141/2012, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka, zastúpeného advokátom, do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zast., že KS v Banskej Bystrici v rozhodnutí 17Co/91/2012 a obdobne aj KS v Bratislave v rozhodnutí 9Co/420/2012 vyjadril dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom vedľajšieho účastníka nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale zárobková činnosť jeho zástupcu, že účelom civilného procesu ako takého je poskytovanie ochrany porušeným alebo ohrozeným, subjektívnym hmotným právam a právom chráneným záujmom, že situácie, keď sa civilné konanie zneužíva, a to i vzhľadom na samotný jeho priebeh v konkrétnej veci, iba na získanie

náhrady trov konania, nie sú v súlade s týmto vymedzením a, že na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných § 142 O. s. p. a to najmä účelnosť vynaložených trov konania. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Dovolil si upozorniť, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania a, že obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II.ÚS78/03. Poukázal na to, že súd by mal pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených účastníkom, že účelnosť je vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa a opodstatnená je v prípade, že vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje jej medze a, že by mala byť posudzovaná pri každom úkone právnej služby samostatne. Zastával názor, že odmenu za úkony právnej služby poskytnuté zástupcom vedľajšiemu účastníkovi v súdnej veci nemožno považovať za účelne vynaložené trovy, že nárok na náhradu trov právneho zast. nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností, že uvedené možno aplikovať aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať a sú významné pre posúdenie veci samej a, že činnosť vedľajšieho účastníka rozhodne nemožno považovať za tak odborne náročnú, že by si vyžadovala úplné právnické vzdelanie. Poukázal ďalej na to, že uvedené potvrdil vo svojom rozhodnutí 10Co/220/2012 aj KS v Žiline, že podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premĺčania, že rovnako nie je zriedkavý jeho postup, kedy súčasne s oznámením o vstupe do konania podá aj odpor proti platobnému rozkazu (ďalej len PR), napriek tomu, že tento ešte ani nebol vydaný a, že uvedené potvrdzuje, že paušálne vstupuje do konaní, o ktorých stave nemá žiadnu vedomosť. Zároveň zastával názor, že skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, sama o sebe neznamená popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní, a ani odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom a, že uvedený právny názor potvrdili rôzne senáty viacerých KS (uviedol sp. zn. 8 rozhodnutí KS v Bratislave, 5 rozhodnutí KS v Banskej Bystrici, 6 rozhodnutí KS v Košiciach, 5 rozhodnutí KS v Nitre, 5 rozhodnutí KS v Prešove a 5 rozhodnutí KS v Žiline). Podotkol, že má vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov poukazuje na § 137 O. s. p. a na ust. Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. K uvedenému si dovolil uviesť, že vedľajší účastník žalovaného v konaní nezastupuje, z uvedeného dôvodu nemožno argumentovať uvedeným ust., nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zast. v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci a, že obdobný právny názor vyjadril KS v Prešove v rozhodnutí 13Co/40/2012. Mal za to, že ust. Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa a, že žiadne z predmetných ust. nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Napokon uviedol, že rozhodnutím súdu dochádza len k podpore nekorektného postupu zo strany združení ako vedľajších účastníkov, ktorých prvotný cieľ spočívajúci v ochrane spotrebiteľa ustúpil snahe o profitovanie z trov právneho zast., keďže je prinajmenšom pozoruhodné, že združenie na ochranu spotrebiteľa nevstupuje do všetkých konaní, v ktorých je jedným z účastníkov konania spotrebiteľ, ale len do tých konaní, kde má záruky úspechu vo veci prostredníctvom jednoduchých opakovaných podaní, čo vedie k nehospodárnemu a neúčelnému priznaniu trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi. Na základe uvedeného navrhol napadnutý výrok rozsudku preskúmať a v zmysle § 220 O. s. p. ho zmeniť tak, že vyhovie jeho odvolaniu, tzn. vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zast. neprizná. Zároveň si uplatnil voči vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zast. v odvolacom konaní 19,33 € s DPH, ktoré vyčíslil.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu, čo sa týka odvolacích námietok, zameraných proti nemu a proti priznaniu náhrady trov konania a ich výšky, citujúc znenie § 93 ods.4 O. s. p., uviedol, že právo na zástupcu má z rovnakých dôvodov, z akých ho má žalobca, že analogicky - aj podľa jeho názoru - musí byť žalobca, nadnárodná inkašná spoločnosť, sám z podstaty svojej existencie schopný zastupovať sa pri súdnych konaniach, avšak to nič nemení na tom, že aj keby boli všetci jeho zamestnanci právnicki, môže tak urobiť prostredníctvom advokáta, je preto absurdné, ak žalobca, ako účastník konania zastúpený advokátom, upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. Pripomínal, že v prípade žalobcu ide o nadnárodnú korporáciu, ktorá za posledné 2 roky vykázala tržby v hodnote takmer 1 miliardy € a v jeho prípade sa jedná o nemajetné združenie, ktorému dáva legitimáciu na

jeho činnosť samotný zák. o ochrane spotrebiteľa a túto činnosť priamo vyžaduje aj čl.169 Zmluvy o fungovaní EÚ (citoval jeho znenie), že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl.47 ods.2 Ústavy (citoval jeho znenie), že aj on, ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“, že jeho vstupom do konania sa žalobca zrazu v súdnych konaniach začína ocitať v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože samotní spotrebiteľia sa nedokážu náležite brániť a práve táto skutočnosť žalobcovi dlhé roky vyhovovala, keď sa väčšina ním podaných žalôb končila v skrátanom konaní, že samotná skutočnosť, že má principiálne právo na náhradu trov konania, nie je - dúfa - medzi účastníkmi sporná, napriek tomu si dovolil poukázať na uznesenie 5Cdo71/2010 z 9.6.2010 Najvyššieho súdu SR, ako aj na prvé vydanie komentára k O. s. p., ktoré boli vydané v Nakladateľstvi C.H. Beck (napr. Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok, komentár, I. vydanie 2011, príp. Drápal/Bureš a kol. Občiansky súdny poriadok, komentár, I. vydanie 2009). Osobitne dal do pozornosti, najnovší Občiansky súdny poriadok Komentár - I. diel, 2. Vydanie 2012, autorov Števček/Ficová a kolektív, Beckovej edície komentovaných zákonov, nakladateľstva C.H.Beck, str. 27-331. Poukázal na to, že žaloba bola zamietnutá v dôsledku jeho aktivity, že jeho účasť v konaní, je pre spotrebiteľa efektívna, v zmysle cieľov a účelu, na ktorý je založený, že na potrebu jeho účasti v konaniach, ako je toto, poukazuje samotná argumentácia žalobcu a otázkou je, prečo finančný gigant, akým je predchodca žalobcu, postúpil pohľadávku žalobcovi, ktorý sa zaoberá vymáhaním pohľadávok a prečo sa tento silný žalobca dáva zastupovať silnou advokátskou kanceláriou, proti slabému spotrebiteľovi, ktorému vytyka, že sa ho ujalo združenie, ktoré je na tento účel zriadené a združeniu vytyka, že sa dalo zastupovať advokátom. Tvrdil, že svojou podstatou, ide u dodávateľa o nekalé obchodné praktiky, ktoré sťažujú, už aj tak ťažké sociálne postavenie najchudobnejších vrstiev obyvateľstva, že práve proti takýmto dodávateľom a proti ich neprijateľným zmluvným podmienkam a nekalým obchodným praktikám, je úloha združení nezastupiteľná, lebo aj keď súd skúma neprijateľné zmluvné podmienky ex offa, nemôže, napr. poučiť spotrebiteľa o premlčaní, pritom prax potvrdzuje, že dodávateľia majú celoplošne snahu ignorovať premlčaciu lehotu podľa O. z. a predkladajú nekalým spôsobom spotrebiteľovi zmluvné podmienky, podľa ktorých sa dožadujú premlčacích lehôt podľa Obch. zák. a často aj 10 ročných premlčacích lehôt, resp. dodatočne podsúvajú spotrebiteľom na podpis uznania dlhu, na predtlačných formulároch. Len príkladmo chcel poukázať na ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré dodávateľia často používajú, a na ktoré v prípadoch, keď uplatnený nárok nie je premlčaný, poukazuje, ide napr. o: - duplicita sankčných mechanizmov, - neplatná zmluvná pokuta, - dohoda o zrážkach zo mzdy bez akejkolvek súdnej kontroly, - nemožnosť spotrebiteľa použiť na splatenie úveru zmenky a šeky, - nemožnosť spotrebiteľa postúpiť svoje pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy oproti dopredu danému súhlasu spotrebiteľa s postúpením pohľadávok zo strany dodávateľa, - predĺženie premlčacej doby ohľadom akýchkoľvek práv na dobu 10 rokov, - dohodnutá rozhodcovská doložka, a iné, že prax takisto potvrdzuje, že sociálne aj vedomostne slabý spotrebiteľ rezignuje a prijme akékoľvek rozhodnutie, sám sa brániť nevie a na advokáta nemá. Pýtal sa, prečo sa má spotrebiteľ ochraňovať sám a dodávateľ má postúpiť pohľadávku žalobcovi a ten sa má dať zastupovať advokátom a v čom spočíva logika takejto argumentácie a odpovedal, že logika tejto argumentácie spočíva v tom, že žalobca chce ťažiť z pasivity a rezignácie spotrebiteľa a, že práve táto nečinnosť by mu vyhovovala. Tvrdil ďalej, že svojou činnosťou naplňa vysoké ciele politiky EU v oblasti ochrany spotrebiteľov (čl.169 Lisabonskej zmluvy, čl.38 Charty základných práv EU, príslušné smernice EÚ a rozsudky Súdneho dvora EU, vnútroštátna právna úprava, najmä zák. o ochrane spotrebiteľov), ako na to už poukazuje, že na napĺňanie týchto cieľov, je odkázaný na právne služby, že aj keď je združením na ochranu spotrebiteľov, nie sú právnici a podľa svojich skúseností, s aplikáciou spotrebiteľského práva na súdoch, sa bez pomoci advokátov nezaobíde, že aká je logika v postupe, ak žalobca, ktorý iba na Slovensku zamestnáva 230 zamestnancov sa nechá vo všetkých súdnych konaniach zastúpiť advokátskou kanceláriou, ktorá substitučne poveruje svojim zastupovaním iné advokátske kancelárie a on by sa mal na súdoch zastupovať sám proti profesionálnym právnikom, že jeho činnosť musí a objektívne môže predovšetkým spočívať v organizačnej a celkovej manažérskej činnosti a aj do budúcnosti je jeho zámerom výkon tejto jeho činnosti realizovať v súdnych konaniach, predovšetkým prostredníctvom advokátov, čo je v prvom rade ich doménou. že ak má svoje právo na zastupovanie advokátom, na napĺňanie svojich cieľov pri ochrane spotrebiteľov v praxi realizovať, je nepochybne potrebné, aby mu súdy priznávali náhradu trov konania, tam kde mu na náhradu trov konania vznikli podmienky, že ak tak súdy konať nebudú, zabráni mu, ako neziskovej spoločnosti, v pokračovaní v jeho činnosti, čo by nemalo byť cieľom, že je skutočnosťou, že súdy celé roky bez problémov priznávajú náhrady trov konania dodávateľom v spotrebiteľských veciach a často PR, v rozpore s § 172 ods.9 O. s. p. a teda bez ex offa súdnej kontroly

neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík, ale hľadajú sa odôvodnenia, ako nepriznať náhradu trov konania jemu, pritom dal do pozornosti, že dodávatelia berú čoraz častejšie žaloby späť a často až v štádiu po vydaní PR, len čo zistia, napr. z odporu, že do konania vstúpil. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že má právo na advokáta aj na náhradu trov konania. Čo sa týka námietky žalobcu, že on samotný má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie, považoval za potrebné upresniť, že má len 1 takúto členku, ktorá žiadnu právnu prax nevykonáva, že - podľa jeho názoru - je však právne irelevantné, či právny subjekt, ktorý je účastníkom konania má alebo nemá právne vzdelanie, resp. má členov s právnickým vzdelaním, že pokiaľ by sa mali v praxi presadiť názory žalobcu, snažiace sa upierať mu právo na zástupcu, vzhľadom na predmet jeho činnosti, tak potom by bolo problematické aj zastupovanie advokátmi, napr. sudcov, prokurátorov, advokátov, ministrov spravodlivosti, predsedov vlád, ktorí sú právnikmi, čo by bolo v evidentnom rozpore s platným právom, ale aj s každodennou realitou, a to sa týka aj rozhodovania o trovách právneho zast. V tejto súvislosti poukázal aj na judikatúru cit. v najnovšom Komentári slovenského občianskeho procesného kódexu (Števček/Ficová, Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. vydanie, Praha: C.H.BECK, 2012, str.492), pôvodne uverejnenú v časopise Soudní rozhledy 2/2002 na str.43 (citoval z nej). Poukázal tiež na to, že žalobca nepovažuje trovy konania na jeho strane za účelne vynaložené a, že fakt, že jeho vlastné žaloby a odvolania, ktoré sú v každom jednom prípade, bez ohľadu na skutkový stav veci, totožné a sú automaticky generované softvérom, mu ale nebráni považovať trovy za jeho úkony za účelne vynaložené a, že aj vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejme, že žalobca vyvíja enormné úsilie na to, aby súd presvedčil o neúčelnosti jeho právneho zastúpenia, napriek zjavnému fakt, že všetky výtky žalobcu sa vzťahujú práve na neho samého. K argumentácii žalobcu, že má podľa § 25 zák.č.250/07 Z. z. možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva, poukázal na svoju reálnu skúsenosť: po opakovaných žiadostiach v priebehu posledných 2 rokov napokon Ministerstvo hospodárstva mu schválilo finančnú podporu 4 000 €, že takýto finančný príspevok pri objeme činnosti ním vykonávanej na podporu spotrebiteľov nepokrýva ani len poštovné výdavky, že takáto jeho zákonná možnosť čerpať finančné prostriedky na podporu svojej činnosti tu síce existuje, pretože je výsledkom transpozície právnych aktov EU do nášho legislatívneho prostredia, avšak realita praxe je úplne iná a podpora štátu je skôr v rovine iluzórnej, než skutočnej, naviac, mu nie je jasné, prečo by mal štát dotovať prehrané súdne spory dodávateľov, resp. vymáhačských spoločností, v tomto prípade nadnárodnej inkasnej spoločnosti, ktorá za posledné 2 roky vykázala tržby vo výške takmer 1 miliardy €, že - podľa jeho názoru - by nemalo byť hlavným cieľom žalobcu, aby sa on (vedľajší účastník) nedával zastupovať advokátom v súdnych konaniach, ale aby združenia na ochranu spotrebiteľov nemali vôbec dôvod do jeho súdnych konaní vstupovať v pozícii vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa, v tom prípade by to ale zrejme nebolo preňho finančne zaujímavé. Tvrdil ďalej, že je nerozhodné akú mal vedomosť o predmete sporu pred vstupom do konania, ale z povahy veci vyplýva, že jeho vedomosť postačovala na to, aby sa stal vedľajším účastníkom, čo sa stalo, nakoľko s ním súd v tomto postavení koná, že jemu sa zdá normálne a logické, že pred vstupom do konania nemohol mať o predmete sporu iné informácie, ako tie, ktoré získal žiadosťou predsedovi súdu, v zmysle platných predpisov, že nie je mu jasné, na základe akých ust. zák. by sa mať možnosť oboznámiť so žalobou a prílohami skôr, ako sa stal vedľajším účastníkom, že nakoľko udalosti sa vyvíjajú v príčinnej súvislosti od minulosti cez prítomnosť do budúcnosti, musel sa stať najprv vedľajším účastníkom a až s týmto jeho procesným postavením je spojené právo na doručenie žaloby s prílohami, že nakoľko súd s ním ako s vedľajším účastníkom zast. zástupcom koná a on takto koná so súdom, nemali by byť pochybnosti o tom, že musel byť uskutočnený právny úkon, na základe ktorého vznikol medzi ním a jeho zástupcom právny vzťah s obsahom, ktorý umožnil, že súd s ním ako s vedľajším účastníkom, zastúpeným zástupcom koná, nemali by preto byť pochybnosti o tom, že bol uskutočnený úkon právnej služby prevzatie a príprava zast. vrátane prvej porady s klientom. Zdôraznil, že s touto otázkou sa už krajské sudy SR vo svojich rozhodnutiach vysporiadali, napr. uznesením KS Košice ICo/247/2012 z 31.10.2012, 2Co/285/2012 zo 17.12.2012, 2Cob/I04/2012 z 29.6.2012, KS Prešov 8Co/69/2012 z 26.7.2012, 14Co/81/2012 z 11.12.2012, KS Banská Bystrica 15Co/92/2012 z 10.5.2012 a 15Co/214/2012 zo 4.2.2013, z ktorých osobitne citoval, resp. vybral. Uviedol tiež, že nemôže súhlasiť s argumentom cit. žalobcom v jeho odvolaní, že pre jeho paušálny vstup do konaní nebol žiadny dôvod a položil otázku, ako inak vyjadriť, že dôvod na jeho vstup do konania bol, ak výsledkom je úspech žalovaného v konaní, že argument, že jeho vstupy do konaní iba zbytočne navyšujú trovy konania a navodzujú dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zástupcu., nemá - podľa jeho názoru - absolútne žiadne logické vysvetlenie, že náhrada trov konania patrí iba úspešnému účastníkovi konania, teda prvým predpokladom okrem účelnosti trov, je úspešnosť účastníka a pýtal sa ako by v konaniach mohol byť úspešný, ak by účelom jeho vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa.

Pokiaľ žalobca navrhuje vo svoj prospech použitie § 150 O. s. p., tak - podľa jeho názoru - na takýto postup nie sú dané zákonné podmienky, že zák. vyžaduje na takéto rozhodnutie 2 základné podmienky: - musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a - musí ísť o výnimočné okolnosti, že - podľa jeho názoru - ani jedna z týchto podmienok splnená nie je, naopak je toho názoru, že vzhľadom na obchodné praktiky žalobcu, je namieste, v prípade jeho neúspechu v konaní, a to či už rozsudkom vo veci samej alebo v dôsledku procesného rozhodnutia, keď procesne zavinil zastavenie konania, zaväzovať ho na náhradu trov, sociálne aspekty uňho do úvahy neprichádzajú, že - podľa jeho názoru - návrh žalobcu na aplikáciu § 150 O. s. p. vyznieva až paradoxne, nakoľko argumentácia, ktorú používa, sa vzťahuje predovšetkým na neho samotného, ako ekonomicky silný subjekt, proti slabým spotrebiteľom a tu si je potrebné položiť otázku - ako uvádza - prečo pôvodný dodávateľ postupuje hromadne svoje pohľadávky žalobcovi a prečo sa tento dáva „zatupovať“ advokátom, a či v tomto postupe netreba vidieť umelé vytváranie a navyšovanie trov konania proti spotrebiteľom, a práve vo vzťahu k neúspešným spotrebiteľom, by preto súdy mali aplikovať § 150 O. s. p. Poukázal na to, že o „úprimnosti“ snáh žalobcu, čo sa týka trov účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, a „aby nedochádzalo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti trov konania“, svedčia tisíce žalôb podaných na súdoch SR, v ktorých si v žalobách uplatňuje náhradu trov právneho zast. za 3 úkony právnej služby, medzi ktorými je úkon „písomné podanie protistrane - pokus o zmier“, ktorý už mnoho rokov nemá oporu v advokátskej tarife a neide o úkon uskutočňovaný v rámci súdneho konania a smutnou praxou je, že súdy náhradu za tento úkon v PR, v rozpore s platnou advokátskou tarifou, priznávajú, že ak by presvedčenie žalobcu o nutnosti použitia § 150 ods.2 O. s. p. v drobných sporoch bolo úprimné, nevyšiel by si trovy konania tak v žalobe, ako aj v samotnom odvolaní, že žalobca zjavne prejavuje nevôľu nad tým, že spotrebiteľov priamo nezastupuje, ale vstupuje do konaní ako vedľajší účastník na podporu spotrebiteľov, napriek tomu, že na prvej strane odvolania konštatuje čo je cieľom združenia, vrátane vstupovania do súdnych konaní v pozícii vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods.2 O. s. p. a, že rozhodol sa v tomto konaní vystupovať v pozícii vedľajšieho účastníka a ako vedľajší účastník koná iba sám za seba a žalobca by mal túto alternatívu pôsobenia v konaní bez ďalšieho akceptovať, nakoľko ide o postup zákonný. Pokiaľ žalobca konštatuje, že jeho podania sú abstraktné, všeobecné bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania a neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi sporné a treba ich dokazovať, a sú významné pre posúdenie veci samej, uviedol, že nemôže s týmto konštatovaním súhlasiť, že tvrdenie, že jeho podania sú abstraktné, všeobecné a bez znalosti prejednávanej veci, nie je pravdivé, nakoľko jeho podania sa nazývajú vyjadrenia k žalobe, tzn. že žalobu musí mať najprv k dispozícii, aby k nej mohol zaujať stanovisko, že automaticky uplatňuje nedôvodnú námietku premlčania sa taktiež nezakladá na pravde, pretože v každom svojom vyjadrení k žalobe je popísaný postup, ako k dôvodnému vzneseniu námietky premlčania dospel, navyše poukázal na skutočnosť, že týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby žalobcu a, že nie je mu jasné, prečo by pri vznášaní námietky premlčania mal v každej veci používať nejaké inovované formulácie, navyše, ak by boli jeho vyjadrenia tak nedostatočné, ako sa ich snaží ilustrovať žalobca, nebol by v konaní úspešný. K výkladu § 137 O. s. p., ktorý podáva žalobca, si dovoľil uviesť, že ho vytrháva z kontextu a prehliada, že § 137 sa týka aj účastníkov a ich zástupcov. V tejto súvislosti poukázal na § 93 ods.4 O. s. p., že v konaní má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, neexistuje preto žiaden právny dôvod, aby bol obmedzovaný v ústavnom práve na právne služby, a práve na náhradu trov konania a to o to viac, ak je takýmto vedľajším účastníkom združenie na ochranu spotrebiteľov, ktoré plní úlohy všeobecného záujmu tak z hľadiska práva úijného, ako aj práva vnútroštátneho. V tomto smere si dovoľil poukázať aj na komentár a poukázal, napr. aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR 2Obdo/27/2012 z 27.8.2012 (Dôkaz: uznesenie NS SR 2Obdo/27/2012 z 27.8.2012). Podotkol tiež, že nie je pozoruhodné, že nevstupuje do všetkých konaní žalobcu, v ktorých je jedným z účastníkov konania spotrebiteľ, nakoľko je to dané tým, že jeho personálne kapacity mu nedovoľujú vstupovať do väčšieho množstva súdnych konaní za podmienky, aby to aj náležite zvládol a taktiež informácie o prebiehajúcich súdnych konaniach, ktoré mu poskytujú súdy, nezahŕňajú všetky konania a, že pozoruhodné je - podľa jeho názoru - to, ako spoločnosti, ktorá za posledne 2 roky vykázala tržby vo výške takmer 1 miliardy eur a len na Slovensku zamestnáva 230 osôb, prekáža zákonná činnosť nemajetného združenia na ochranu spotrebiteľa. K svojmu právu na náhradu trov konania poukázal zo stoviek rozhodnutí, podľa jednotlivých senátov KS, príkladmo aspoň na 1 z toho ktorého senátu a to na: 11 rozhodnutí (1 rozsudok a 10 uznesení) KS Košice, 19 rozhodnutí (6 rozsudky a 13 uznesení) KS Prešov, 6 rozhodnutí (1 rozsudok a 5 uznesení) KS Banská Bystrica, 1 rozsudok KS Bratislava, 3 uznesenia KS Trnava, 4 rozhodnutia (1 rozsudok a 3 uznesenia) KS Nitra, 2 uznesenia KS Žilina a 4 uznesenia KS Trenčín (uviedol ich sp. zn. a deň ich vydania) a z niektorých osobitne vybral, konkrétne z uznesenia KS Košice 9Co/59/2012 z 30.4.2012 a 9Co/106/2012 z 31.7.2012, uznesenia

KS Nitra 9Co/228/2012 z 31.8.2012, 9Co/172/2012 z 23.8.2012 a 25Co/179/2012 z 31.7.2012, KS Banská Bystrica 16Co/186/2012 z 28.6.2012, 15Co/92/2012 z 10.5.2012, 13Co/193/2012 z 30.7.2012 a 13Co/200/2012 z 8.8.2012, KS Trenčín 17Co/220/2012 z 18.7.2012 a KS Prešov 1Co/8/2012 z 31.5.2012 (reprodukoval časť z ich odôvodnenia) a poznamenal, že na požiadanie ktoréhokoľvek z rozhodnutí, na ktoré v tomto vyjadrení poukazuje súdu zašleme a, že žalobca ich, ako účastník konaní, má všetky k dispozícii. Napokon uviedol, že celé odvolanie žalobcu mu vyznieva tak, ako keby si od súdu nárokoval, aby ochraňoval hospodárske záujmy na jeho strane, v spotrebiteľských veciach však ide podľa čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ o podporu záujmov spotrebiteľov, o zaistenie vysokej úrovne ich ochrany, ochranu ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov, o podporu ich práv na informácie, vzdelávanie a práva združovať sa na ochranu svojich záujmov a z tohto vyplýva aj ochrana hospodárskych záujmov združenia. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok, ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu odvolacích trov, pozostávajúcich z trov právneho zast. podľa vyhl.č.655/04 Z. z., ktoré podrobne vyčíslil.

Rozsudok, okrem výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 219) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1), preto ho, podľa § 220 O. s. p., zmenil tak, že žalobca nie je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 58,37 €.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že i podľa samotného § 9 bod 5. jeho Stanov sú jeho výdavkami výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na jeho správu, teda z uvedeného vyplýva, že samotný vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl.47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zast. v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zast., ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zast. advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známou odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednávanej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zast. splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov, žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola podľa § 150 ods.1 O. s. p. priznaná so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku a žalovaný žiadne trovy neuplatnil.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.